

## משה דפני ( הסיילור ) מספר על הורדת מעפילי 'חנה סנש' בחוף נהריה

נשלחתי לקורס חובלים שהתקיים ביגור. תוך כדי הקורס נקראנו להורדת מעפילי האוניה "חנה סנש". התכנסנו בעברון. היתה תכונה רבה, אנשים רבים, ימאים ואחרים, נקבעו תפקידים שונים. אותי מינו להיות האחראי על החוליה שתעלה על האוניה ותוריד את העולים. אחרי חצות התברר שהאוניה מתאחרת וכולם התפזרו. למחרת קראו לנו שוב. זה היה חג המולד, והסבירו לנו שמנצלים את הלילה שהאנגלים שתויים ויהיו פחות ערניים. הגענו לשטח שוב, התברר שאנחנו בסך הכל מחלקה אחת, בערך 30 איש. נשלחו אנשים להביא סירה מהימיה של הפועל בנהרייה. בסירה זו שיכלה לשאת 10 אנשים כולל צוות, ובשתי הסירות של האוניה, שכל אחת יכלה לשאת 6-7 אנשים, היו צריכים להוריד את כל העולים. האוניה התקדמה, ומאחר שהגיעה קרוב מדי לחוף, התישבה על שרטון.

בגלל הזווית שהיא עמדה, נוצרו סביבה זרמים מצפון לדרום. האוניה הורידה את שתי הסירות שלה עם הצוות והמלווים, והשאירו לנו את הסירות. הציבו אותי לסירה של הימיה. בקושי רב הגענו לאוניה, אז צעקו לנו שאחת מהסירות התהפכה. התחלנו לחפש ניצולים, אספנו מספר ניצולים, את הימאים עזבנו שיגיעו בשחייה לחוף. כשהגענו לחוף ומפקד הפעולה שמע מה קרה, נתן פקודה לחזור. קשה לתאר את ההרגשה שאנחנו הולכים ועוזבים את העולים על האוניה. תוך התלבטות נוראה בין לחזור לאוניה ולהפך פקודה ובין להמשיך ללכת, הגענו לעברון. אנחנו עומדים ובא המפקד ואומר שצריך עשרה מתנדבים, והם צריכים לדעת שהם עלולים להאסר אם האנגלים יתפסו אותם. מיד יצאתי קדימה, יצאו עוד כעשרה אנשים והתחלנו לחזור בריצה לאוניה. כשהגענו, ראינו כבר מרחוק שהעולים בעצמם כבר הורידו חבל לחוף. לימים התברר לי שבין קבוצת הצעירים הקטנה שהורידה את החבל, היה יצחק ארד (טולקה). שחיתי לאוניה, אחרי בא עוד ימאי. האנשים על האוניה עמדו חסרי אונים. אמרתי לאחרים להסתדר לאורך החבל ולעזור לאנשים לעבור. לימאי השני אמרתי להביא קודם כל את הנשים.

לא היתה לי שפה עם העולים, לכן לקחתי את הידיים שלהם ושמתי שיתפסו אותי בעורף, תפסתי אותם במותניים והעברתי אותם מעל מעקה האוניה. הם נשארו תלויים על צווארי, שוב תפסתי בידיהם והעברתי יד אחרי



יד כדי שיאחזו בחבל. משם העבירו אותם הימאים שהיו מפוזרים לאורך החבל. אינני יודע מאין באו לי הכוחות לכל זה. היו כאלו שפחדו והייתי צריך בכוח לשחרר אותם מעלי. האנשים היו שקטים. אחרי שהורדנו חצי מהאנשים שמעתי קולות מהחוף, יצחק שדה עם נתן אלתרמן הגיעו. ואני שומע את בני מהרשק צועק: "קדימה במרץ, תרדו". זה עודד את האנשים לרדת. אחרי שכל האנשים ירדו, הוא צעק לנו: "תורידו את החפצים". כל החפצים שלהם היו

מרוכזים ומאורגנים על הסיפון. התחלנו להוריד את התרמילים, כשהימאים מעבירים לאורך החבל, בעזרת מספר עולים שהצטרפו אליהם. אז קיבלנו הוראה לבדוק, שמא נשאר מישהו על האוניה. חיפשנו, לא מצאנו כלום. ירדנו לחוף, כבר לא היה אף אחד.

חזרנו ליגור, והרגשנו שכל המשק שמח איתנו על ההצלחה. כשראיתי את התושייה שהעולים גילו, הבנתי שגם אם לא היינו באים לעזרתם, הם היו מצליחים לרדת. אנחנו רק עזרנו להם ואולי קצת הקלנו עליהם. במשך השנים התפיסה הזאת מלווה אותי, גם ביחס לכל מפעל העפלה. **באותו לילה כתב נתן אלתרמן את השיר: "נאום תשובה לרב חובל איטלקי".**